

Tensions entre vella i nova política

Fa temps que sentim parlar de *nova política*, i són molts els que se n'anomenen. De què parlem quan ens hi referim? ¿És tan *nova* com alguns diuen? ¿No acabarem reproduint vells vicis amb noves fórmules? L'escepticisme és comprensible si recordem la història política i les experiències acumulades. Podríem dir que estem força tips que quan les coses van bé hi hagi moltes persones que en reclamin l'èxit, i quan les coses van malament diguin que aviat tot canviarà. En aquests moments no crec que hi hagi ningú que pugui dir que està content de com funcionen les institucions i de com es produeix la interacció entre ciutadania i sistema polític. Fins i tot els que diuen que manen –Rajoy al'Estat, Mas a la Generalitat i Trias i tants altres alcaldes– parlen de regeneració democràtica, de millorar la transparència i la comunicació institucional, i entenen la desconfiança que molts i molts ciutadans expressen en enquestes i altres mecanismes per mesurar l'opinió pública.

Si mirem de sortir de la pura conjuntura de crisi i de les especificitats de cada cas (Europa, Espanya, Catalunya, Barcelona...), el que veiem és un gran canvi social, econòmic i productiu, impulsat bàsicament per les oportunitats i potencialitats que plantegen internet i la revolució digital. I, per tant, hauríem de comparar el que ara ens neguiteja amb el que passava en moments històrics similars (com van ser les revolucions industrials anteriors: maquinis-

me, fordisme...). Sembla força clar que aquests grans moments de transició van ser molt agitats i que van generar canvis significatius en la manera de fer política i en les estructures organitzatives i institucionals. Així, es va passar de l'absolutisme a establir paràmetres de participació limitada i regles de control del poder, o, més tard, ja van ser molts més els que podien votar i es van començar a sentir veus molt diferents als Parlaments i als espais de representació. Els partits també es van transformar, i van passar de partits de notables a partits de masses, molt estructurats i organitzats. La darrera part del segle XX va comportar canvis molt importants en aquest escenari a causa de la creixent importància de la televisió i dels grans mitjans de comunicació de masses.

JOAN SUBIRATS

PROF. DE CIÈNCIA POLÍTICA, IGOP-UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

no és tan necessari passar per les finestretes de partits i institucions per mobilitzar-se, actuar, proposar o resistir. Però també és cert que les institucions mantenen capacitats normatives molt importants, que exerceixen en nom de tots, malgrat que molts cops sembla que només facin cas dels més poderosos. Les interfícies, els escenaris de contacte entre la gent que actua més pel seu compte i les estructures de poder més rígides i formalitzades, no funcionen bé.

Des dels partits i des de les institucions s'organitzen primàries, es parla de transparència, de millorar canals, d'escoltar més. Però, fora, els més actius el que reclamen és fer, codecidir, ser-hi, físicament i virtualment. Veiem com emergeixen noves formacions polítiques (Podem), noves plataformes ciutadanes (ANC, Guanyem), i observem com molts partits miren d'ampliar les seves fronteres. No queda tan clar com aquestes noves formes de fer podran superar els vells vicis de l'elitisme, de les oligarquies que controlen els aparells polítics i mouen (molts cops en benefici propi) els fils a les institucions que es diuen representatives. Però el que és segur és que no ens convé seguir separant el que passa a la societat del que hauria de passar a la política. Més porositat, més treball compartit, més presència directa, més identitats compartides, menys parafernàlia ritualista i menys costos, menys professionalitat convertida en privilegi, més reconeixement del que ja es fa, més humilitat i més voluntat de ser i de sentir el que passa fora... Són tots elements que formen part del canvi tecnològic i productiu.

La política oficial segueix en l'escenari SGAE i a fora la gent fa servir Spotify, i comparteix recursos i coneixement. No sé fins on ens portarà seguir fent servir el binomi vella/nova política. Però el que tinc clar és que els contrastos entre dins/fora van creixent i convindria ajustar la sintonia al més aviat possible.

SUSANA SUBIRANA

Assistim a un gran canvi social, econòmic i productiu impulsat per les oportunitats que planteja la revolució digital

La política oficial segueix en l'escenari SGAE i a fora la gent fa servir Spotify, i comparteix recursos i coneixement